

Литература аафытыгар урук технологической картата

Предмет: Литература аафыта

Кылаас: 2

Тиэмэтэ: Куобах – кырачаан кыыл

Урук тиибэ: үөрэпит билини чинэтэн эбии санганы билии.

Методы: тылынан, практической

Учуугал сыала-соруга:

- Үөрэнээчи табатык аафарыгар, тиэкини ырытарыгар сөптөөх дьарыгы тэрийии.
- Үөрэнээчи сангарар санатын, толкуйдуур, айар, ырытар, кэпсиир уонна бэйэ-бэйэлэрин кытта алтыһар дьобурдарын сайыннары.
- Айылбаа, кыылга тапталы, харыстыыр өйдөбүлү инэрийи.

Үөрэнээчи сыала-соруга:

- Тиэкини болжомтолоохтук аабан толкуйдуур, бэйэтин санаатын этинэр, тылын-өһүн сайыннарытыгар дьулуһуу.
- Тиэкистэн наадалаах иһитиннэрийи булуу.

личностнай	метапредметнэй			предметнэй
	регулятивной	познавательной	коммуникативной	
Тулалыыр эйгэбэ кыыллар тустарынан билиитин ханатан диринник өйдүүр, куобах туһунан билини чинэтэн биэрэр.	Урук сыалын быһаараллар, учууталы кытта онорбут былааннарынан үлэлииллэр.	Тиэкини аахпыттарын толору өйдүүлэр, ырыталлар.	Тиэкини болжомтолоохтук аабаллар, бэйэ-бэйэлэригэр көмөлөһөллөр,	Билиэхтээх: - куобах туһунан билини чинэтийи; - урук тиэмэтигэр сөп түбэһиннэрэн айар үлэни толоро үөрэнэр. Сатыахтаах:

			ырыталлар, бөлөбүнэн үлэлии үөрэнэлэр.	- тиэкис ис хоһоонун өйдүүргэ; - тиэкиһинэн соруудахтары толорууну.
--	--	--	--	--

Уруок хаамыгыта

Уруогу ытыгы технологията	Үөрэнээччи үлэтэ	Учуутал үлэтэ	Үөрэтэр, сайыннарар соруудахтар	Оҕону тургутар соруудахтар
Тэрээһин чааһа	Уруокка хайдах бэлэм буолуохтаабын, үөрэниэхтээбин чопчу билиэхтээх.	Үөрэнээччини уруокка бэлэмниир	- Үтүө күнүнэн, оҕолор! Олордубут. Бүгүнгү аабы уруогун мин ытытабым, аатым Айтилина Ивановна. Кыраны, кырдыаһаы ытыктыыр, Ийэни-аһаны убаастыыр, Ыарахантан толлубат, Үлэттэн чабыбат, Күн киһитин курдук көмүскэс, Айыы киһитин курдук аһыныгас диэн алгыһынан уруокпутун сағалыбыт.	Тэрээһин чааһа
Саға тиэмэ. Тиэкиһи аабы	Ханнык кыыл буоларын таайы. Тиэкиһи аабы, ырыты. Ыйытыларга сөптөөх, толору эппиэти биэрэр. Санаатын этинэр.	Оҕо интэриэһин тарды, толкуйдуур дьобурун сайыннары. Болбомтолоох буолууну ситиһи. Хас биирдии оҕо санаатын учуоттааһын	- Оҕолор, бүгүн биһиги ойуурга күүлэйдии барыахпыт. Ким миэхэ этиэй ханнык кыыллар биһиги ойуурбутугар баалларын билэрий? - Маладьаастар. Ойуурбутугар ханнык кыыллар баалларын көрүөххэйин эрэ. (слайдаға ойуур кыыллара) Бу ойууга кестөр кыылларбытыттан биир кыыл туһунан биһиги кэпсэтиэхпит сөп. Мин билигин	Ыйытыктарга хоруй, бэйэ санаатын этинии Таабырын-хоһоон

			<p>энийхэ таабырын таайтарыам, ону таайдаххытына, бүгүнгү билсигэр кыылбыт тахсыаба.</p> <p>“Сылбах, сыгынах дьиэлээхпин, Онхой-анхай оронноохпун, Былах-талах аһылыктаахпын, Сайынын саһархай харабын, Күһүнүн күрүн көбөрчөйбүн, Кыһынын кылбаа манаммын” – диир. Өрүүтүн үргүүк, Куруутун куттас. Дьэ, эрэ оҕолор ханнык кыыл эбитий? Маладьыастар! Куобах Куобагы бары билэбит. Кини туһунан биһиги бүгүн сананы билиэхпит, өссө чингэтэн биэриэхпит. Эниги иннигитигэр тизкис баар. Билигин бары аабабыт. - Куобах тугунан аһылыктанар? - Тоҕо кэлин атаба уһунуй? - Куобах туһунан эниги өссө тугу билэбит? Оҕолор, тизкиспитигэр бэлиэтэммит тыллар бааллар. Бу тыллары ким эмит билэр дуо? Сылбах, чуор, сэргэх диэн тыллар. Сылбах диэн күөрэ-ланкы түспүт эбэтэр охтубут маһы ааттыыллар. Онтон чуор, сэргэх? Чуор, сэргэх диэн тыаһы үчүгэйдик истиини этэллэр.</p>	<p>Тизкини аабы</p> <p>Ыйытыларга хоруй</p>
--	--	--	---	---

			Истибиккит да биирдэ эмэ кырдыаҕас дьонно кэпсэтэллэрин сэргэх утуйабын дииллэрин. Истибэтэх тылларбыт быһаарылары бары өйдөөтүгүт? Маладьыастар!	
Сынньалан	Хамсаныы көмөтүнэн эти-хааны уһугуннараллар.		Кулгааххытын чөрөтүн, Куобах курдук ойуолаан Уна диэки иккитэ, Ханас диэки биирдэ, Иннин диэки иккитэ, Кэннин диэки биирдэ. Онтон тохтоон уоскуйун Миэстэҕитигэр олорун.	Хамсаныылар
Тиэкиһинэн үлэ	Тиэкистэн бэриллибит соруахтары тиэкиһи ааҕа-ааҕа толоруу	Биирдиилээн көмө. Оҕо толкуйдуур дьоһурун сайыннары	Сынньанныгыт? Урукпутун салгыбыт. Билигин суругунан үлэлиибит. Маладьыастар!	Үлэлиир листэр
Барбыты хатылааһын	Аахпыт айымныыларын аатын таайтары	Болҕомголоох буолууну ситиһии	Аны билигин кыратык аахпыт айымныыларгытын төһө өйдүүргүтүн билиэхпит. Бары дуосканы көрөбүт. Бастагы ойууга ханнык остуоруйаны? Маладьыас! Киһиргэс куобахчаан туһунан. Иккис ойууга? Борон куобах үөрэммитэ Үһүс ойууга? Куобах туһунан остуоруйа кини хайдах кутуруга кылгас буолбут этэй? Дьэ, оҕолор маладьыастар бары сүрдээбин билэр эбиккит! Аны билигин бу куобағы таһаһын кырааскалааххыт. Суотун суоттаан баран, ол	Слайданан үлэ Кырааскалааһын

			эппиэтинэн өнгүн булан кырааскалыгыт.	
Түмүктүүр чааһа	Уруокка хайдах үлэлээбитин сыаналанар. Уруогу төһө интэриэһиргээбитин толору этэр.		Бүгүңнү уруокка ханнык кыыл туһунан тиэкиһи аахтыбыт? Куобах туһунан туох саһаны эбии биллигит? Кини хайдах кыыл эбитий? Туохха үөрәннигит? Тугу сөбүлээтигит?	Түмүк оноруу